

Aktuel Ældrepolitik september 2022

Oplæg til ny ældrelov

I slutningen af august kom den af regeringen bestilte rapport med oplæg til en ny ældrelov. Rapporten har i begrænset omfang været omtalt i medierne. Ældre Sagen har i den sammenhæng udtalt, at vi ser mange positive elementer i oplægget, eksempelvis forslag om ændring af det kommunale visitationssystem, øget inddragelse af pårørende og fokus på kontinuitet i hjælpen i hverdagen. Omvendt ser vi også en række problemer i udspillet.

Der er forslag om adskillelse af den praktiske bistand fra den personlige pleje inden for hjemmehjælpsområdet. Ældre Sagen frygter, at det vil kunne føre til en fjernelse af den praktiske bistand som en kommunal/offentlig opgave, som blandt andet en række borgmestre har slået til lyd for. Endvidere rummer oplægget forslag om mulighed for tvangsflytning af svækkede ældre, der ikke kan tage vare på sig selv, eksempelvis svært demensramte ældre. Det tager Ældre Sagen klart afstand fra. Her foreslår vi i stedet en mere smidig sagsgang i forhold til tilkendelse af værgemål mv.

Det har fremgået af nogle medier, at oplægget er et fælles oplæg fra de eksperter og rådgivere, der har deltaget i den forudgående proces. Her har Ældre Sagen understreget, at der er tale om et oplæg udarbejdet af forhenværende departementschef Per Okkels baseret på dialogen med rådgivere og eksperter, som derfor ikke kan tages til indtægt for det endelige oplæg.

Forslag til Finansloven 2023

Den 30. august fremlagde finansministeren regeringens forslag til finansloven for 2023. Ifølge regeringen selv er der tale om en ”stram” finanslov, der ikke rummer plads til mange nye initiativer. Oppositionen er af en anden opfattelse.

I Ældre Sagen har vi særligt hæftet os ved, at man ikke har valgt at afsætte nogle midler overhovedet til implementering af initiativer til at gennemføre den bebudede nye ældrelov. Der er som bekendt arbejdet intenst blandt alle aktører på ældreområdet i mere end et halvt år for at danne et fagligt grundlag bag den rapport, der blev udgivet som oplæg til ældreloven få dage før finanslovsudspillet. At gennemføre så omfattende

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

et arbejde uden at sikre nogen finansiering er for Ældre Sagen at se både overraskende og bekymrende.

Ældre Sagens officielle reaktion på finanslovsudspillet kan læses her:

<https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemateriale/nyheder/finanslov22-langt-franok-til-vaerdig-aeldrepleje>

Og Ældre Sagens eget finanslovsudspil er at finde her:

<https://www.aeldresagen.dk/-/media/aeldresagen.dk/delte/dokumentation/oevrige/2021-aeldresagens-fforslag.pdf>

Forslag om ny rammer for hjemmesygepleje

Ældre Sagen finder det positivt, at der med en foreslået ændring af sundhedsloven skabes rammer for fleksible faggrænser, der kan understøtte, at sundhedsvæsenets ressourcer anvendes mest hensigtsmæssigt. Ældre Sagen har dog i både høringsvar og i medier udtrykt bekymring for, at forslaget kan have vidtrækkende konsekvenser, der kan gå ud over både patientsikkerhed og sammenhæng i behandlingen til ældre patienter.

Endvidere ser vi med bekymring på, at omfanget af opgaver i det kommunale sundhedsvæsen udvides, uden at der er sikret tilstrækkelige lægefaglige kompetencer i kommunerne. Det kan i værste fald føre til en form for parallelt sundhedsvæsen, hvor ældre patienter behandles under ringere og mindre sikre rammer og vilkår og i værste fald afkoblet fra det specialiserede sygehusvæsen i regionerne og fra almen praksis.

Vi ser behov for, at lovændringen i højere grad end det foreslåede sikrer sammenhæng, koordinering, patientsikkerhed og et tydeligt lægefagligt behandlingsansvar. Desuden har vi opfordret til, at reglerne for hjemmesygepleje gøres tidssvarende og sikrer tilgængelighed og mulighed for bemandning, når sygeplejen tilbydes uden for eget hjem. Lovændringen er endnu ikke trådt i kraft.

Influenzavacciner - højdosisvacciner

I forbindelse med Corona iværksatte myndighederne en række foranstaltninger for at sikre kapaciteten i sundhedsvæsenet samt sikre den enkelte mod alvorlig sygdom. Myndighederne besluttede bl.a. at tilbyde højdosisvacciner til udvalgte grupper som en del af vaccinationsprogrammet. Vaccinerne er målrettet til at beskytte personer over 65

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

år, men har de sidste par år været givet til ældre i specifikke målgrupper grundet antallet af vacciner, som det er lykkedes at få til Danmark.

Vaccinerne har hidtil været finansieret af særligt afsatte midler til afbødning af negative effekter af Corona. Ældre Sagen foreslog derfor i 2021, at man afsatte midler til højdosisvacciner på Finansloven 2022. Dette lykkedes dog ikke. Ældre Sagen har derfor i forbindelse med dette års influenzasæson pointeret, at det er særdeles uheldigt, at man ikke tilbyder højdosisvaccine i et år, hvor man forventer en hård influenzasæson, og hvor Sundhedsstyrelsen desuden er bekymret for sundhedsvæsenets robusthed.

Mangelfuld tildeling af hjælpemidler

Ældre Sagen hører i stigende grad om, at mennesker med behov for hjælp får afslag på hjælpemidler og boligændringer i kommunerne. Afslag gives på trods af, at hjælpemidler kan afhjælpe nedsat funktionsevne og give mennesker mulighed for at klare sig selv i hverdagen. Vi hører også om store forskelle mellem kommunerne, når det kommer til at tildele hjælpemidler.

I forbindelse med en konkret sag i Aarhus Kommune har vi udtalt, at vi ofte hører om den mangelfulde tildeling af hjælpemidler, og at det er helt uacceptabelt og skaber en klar forringelse af ældres rettigheder og retssikkerhed. Vi har desuden opfordret social- og ældreministeren til at tydeliggøre reglerne overfor kommunerne, så der kan blive strammet op.

I en tid med mangel på hænder i bl.a. ældreplejen er det svært for os at forstå, hvorfor det er blevet tiltagende sværere at få de nødvendige hjælpemidler. Når svækkede ældre ikke modtager de rette hjælpemidler, kan det på sigt betyde yderligere tab af færdigheder, og det kan blive nødvendigt med yderligere hjælp. Det giver ingen mening, hvis man lægger vægt på værdighed og selvstændighed, og når ældreplejen i forvejen mangler ansatte.

Ændret praksis vedr. moms fritagelse

Skattestyrelsen har meldt ud, at de ændrer praksis, således at det, der betegnes som tanksportsaktiviteter, fx bridge og enkeltfagsundervisning, ikke længere er moms fritaget. Den bebudede praksisændring er foranlediget af afgørelser fra EU-Domstolen eller en udtalelse fra EU's momsudvalg.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Ældre Sagen er alvorligt bekymret for, at det vil forringe vores muligheder for – gennem frivillige aktiviteter i vores lokalafdelinger – at fremme sundhed og trivsel blandt ældre i Danmark, herunder bekæmpe ensomhed.

Praksisændringen vil – så vidt vi kan se - betyde, at frivillige aktiviteter i Ældre Sagens regi skal pålægges moms, hvis der er deltagerbetaling. Det vil formentlig betyde, at frivillige aktiviteter må nedlægges, både fordi antallet af deltagere vil falde, når prisen stiger, og fordi det vil blive sværere at rekruttere frivillige til at stå for aktiviteterne, herunder udføre kassererarbejdet, hvis der skal laves momsregnskaber.

Ældre Sagen har i sit høringssvar kraftigt opfordret Skattestyrelsen til at finde en løsning, som sikrer, at Ældre Sagens frivillige aktiviteter fortsat er momsfritaget.

Lovforslag om 5.000 kr. til modtagere af ældrecheck mm. er vedtaget

Folketinget har den 8. september vedtaget et lovforslag, der udmønter den aftale om kompensation for stigende priser, der blev indgået før sommerferien.

- Folkepensionister, der er berettiget til ældrecheck for 2022, får en skattefri check på to gange 2.500 kr., der forventes udbetalt i hhv. september 2022 og 1. kvartal 2023.
- Modtagere af førtidspension, tidlig pension, seniorpension, efterløn og fleksydelse, der modtog ydelsen i marts 2022, får en skattefri check på 2.000 kr., der udbetales i februar 2023.
- Visse SU-modtagere får en skattefri check på 2.000 kr., der udbetales i oktober 2022.
- Beskæftigelsesfradraget forhøjes i 2022 med 1.900 kr. og i 2023 med 2.000 kr.
- Elafgiften sænkes med 4 øre pr. kWh i 4. kvartal 2022 og med 4,3 øre i 2023. For en almindelig husstand med et årligt forbrug på 4.000 kWh svarer det til en besparelse i 2022 på 50 kr. og på 215 kr. i 2023.

Regeringens og Forbrugernes Forum for Forbrugerpriser

På baggrund af den høje inflation har regeringen nedsat et forum, der skal holde øje med, at forbrugerpriserne på nødvendige varer ikke stiger mere, end hvad der kan forklares af objektive forhold. Herudover skal forummet bidrage til dialog mellem forbrugerne, erhvervslivet og regeringen om den aktuelle udvikling og mulige tiltag i indsatsen mod stigende forbrugerpriser.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Ældre Sagen deltager i forummet sammen med repræsentanter fra en bred kreds af forbruger- og erhvervsorganisationer, Erhvervsministeriet samt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Der var første møde i forummet den 7. september.

Slut med negativ rente på indlån

ECB (Den Europæiske Centralbank) har den 8. september hævet renten med 0,75 pct. Nationalbanken har gjort det samme, så bankerne ikke længere skal betale minus rente af indskud i Nationalbanken.

Derfor har de banker, der hidtil har haft negativ rente på indlån, alle meldt ud, at den negative rente på indlån afskaffes. Flere banker har samtidig meldt ud med mere differentierede renter på indlån, og der må også forventes forhøjelser af renten på udlån. Selv om det er glædeligt, at de negative indlånsrenter – der må betegnes som en absolut anormalitet – forsvinder, forbliver vilkårene for opsparende meget ringe, da den høje inflation giver en negativ realrente.